Forudsætningen den, at et Beløb af tilsvarende Størrelse fremdeles skulde være til Raadighed til Udlaan til Landbrugere, og man havde da i Udvalget særlig tænkt paa de mindre Landbrugere. Jeg vil her gøre opmærksom paa, at den daværende Landbrugsminister den Gang stillede sig i alt Fald ikke uvillig til Tanken og lovede, at det skulde blive undersøgt, paa hvad Maade man bedst kunde gennemføre Tanken om at lade et Beløb fra Staten tilflyde Foreninger, der vare dannede med Udlaansvirksomhed som Formaal. Man tænkte den Gang paa Andelsorganisationer, i første Række paa Andelsmejerier. Saa vidt jeg erindrer, blev der nedsat en lille ministeriel Kommission, der skulde undersøge Sagen og fremkomme med Forslag om, paa hvad Maade man bedst kunde fortsætte denne Virksomhed. Imidlertid er Resultatet af denne Kommissions Virksomhed ikke blevet videre bekendt. Jeg husker ikke en Gang, om man har faaet det omdelt her paa Rigsdagen, i alt Fald har det ikke affødt noget Forslag fra Ministerens Side, saaledes som Forudsætningen var, den Gang man gennemførte Loven om Forskudsforeninger. Der er altsaa intet sket, og Forholdet er nu det, at det Beløb, der er stillet til Raadighed for Forskudsforeningerne, Aar efter Aar gaar ind i Statskassen, saaledes at det Tidspunkt ikke er fjernt, da hele Beløbet er indbetalt, og vi ville da være naaede dertil, at der intet Beløb er til Raadighed til Udlaan til mindre Landbrugere. Ved Ændringsforslag Nr. 39 er Tanken paa ny tagen op, og jeg mener, at den er tagen op paa en saadan Maade, at det meget vel kan forsvares at gaa frem i den Retning, Ændringsforslaget anviser. Der er ikke Tale om noget stort Beløb, men kun om 200,000 Kr. som første Del af en 5-aarig Bevilling. Det er altsaa et meget beskedent Beløb, saa jeg synes ikke, at det kan afskrække nogen. Naar der bliver ydet den Rente, der er stillet Forslag om, nemlig 3½ pCt., og der endvidere bliver stillet de Garantier, som Ændringsforslaget anviser, forekommer det mig, at der ikke bør være nogen Betænkelighed ved dette Forslag. Jeg er aldeles sikker paa, at Vedtagelsen af dette Forslag vil have overmaade stor og heldbringende Betydning for de mindre Landbrugere, der ad denne Vej ville komme i Besiddelse af Driftslaan, der ville have meget stor Betydning for dem. Jeg skal ikke sige mere om dette Ændringsforslag, da det er bleven udmærket motiveret af mit Partis Ordfører, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen).

Jeg skal sluttelig blot sige et Par Ord om et Spørgsmaal, der blev berørt ganske løseligt af det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff), nemlig Spørgsmaalet om den Sum, der er laant ud til Statshusmandsbrug, og det Tab, som denne Udlaansvirksomhed har medført for Staten. Jeg vil da gøre opmærksom paa, hvad der er oplyst i Betænkningen, saaledes som den foreligger her, at de Tab, som Statshusmændene have forvoldt Statskassen, i Virkeligheden ere ganske minimale. Det forekommer mig, at man kun med Glæde kan se paa, at en Virksomhed som denne, hvorved der er udlaant 29 Mill. Kr., kun har medført et Tab af ca. 20,000 Kr. Jeg vil understrege dette og overfor det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds udtale min Glæde over, at han har benyttet denne Lejlighed til at fremsætte disse Udtalelser, der ere af en noget anden Karakter end de Udtalelser, som det ærede Medlem fremkom med ved et Møde oppe i Nykøbing Mors i Sommer, Udtalelser, der gav Anledning til, at jeg ved Finanslovforslagets første Behandling havde et lille Sammenstød med det ærede Medlem. Der blev den Gang ovre i Jylland brugt Udtalelser om denne Sag som „Svindel" og „Humbug". De Oplysninger her, som det ærede Medlem selv har gjort opmærksom paa, godtgøre, at der ikke er nogen Berettigelse til her at tale om Svindel og Humbug. Det er et forsvindende Beløb, der er medgaaet til dette Formaal. At Staten har haft Tab ved Salg af Obligationerne, det er noget, man ikke kan bebrejde de Husmænd, der have modtaget Laan af Staten til Oprettelse af Statshusmandsbrug.

Wulff: Jeg skal kun sige til det ærede Medlem, der nu talte, at de Ytringer af mig, som han har henvist til tidligere, og som han talte om nu, ikke ere faldne i nogen Forbindelse med Husmandsloven.

Rasmus Hansen: Jeg skal kun gøre et Par ganske korte Bemærkninger om Ændringsforslag Nr. 40, der gaar ud paa, at man indsætter en Bevilling paa 8,000 Kr. til Foredrag i Landboforeninger og Husmandsforeninger. Jeg vil tillade mig paa det allervarmeste at anbefale denne lille Bevilling. Af alle de Bevillinger, der findes paa Finansloven, er der ikke nogen, der i Forhold til Størrelsen gør saa megen Nytte og udretter saa meget godt som denne lille Bevilling. Jeg finder det derfor højst urigtigt, om man vil stemme denne Bevilling ned. Det forekommer mig